

Inspectieprogramma BRZO'99

BRZO-regio West

2007-2011

Dit is een uitgave van:

De provincie Noord-Holland
De provincie Zuid-Holland
DCMR milieudienst Rijnmond
Milieudienst Zuid-Holland Zuid
20 februari 2007

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Mw. R. Stokhof
Provincie Noord-Holland
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Mw. I.J.E. Kemper-van Gent
Provincie Zuid-Holland
Postbus 90602
2509 LP Den Haag

Dhr. G.G.P. Witmaar
DCMR milieudienst Rijnmond
Postbus 843
3100 AV Schiedam

Dhr. W. J. van der Ark
Milieudienst Zuid-Holland Zuid
Postbus 550
3300 AN Dordrecht

Productiebegeleiding: bureau Vormgeving en Interactieve Media, provincie Zuid-Holland

Ontwerp: Haagsblauw, Den Haag

Druk: OBT

Oplage: 500

072166

Het Inspectieprogramma BRZO'99 2007–2011 is conform artikel 24 van het BRZO'99, vastgesteld door:

- Gedeputeerde Staten van de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland
(voor de inrichtingen waarvoor de provincie het bevoegd gezag ex Wet milieubeheer is);
- de gemeentebesturen van Albrandswaard, Alphen a/d Rijn, Amsterdam, Den Helder, Dordrecht, Giessenlanden, Gorinchem, Heiloo, Katwijk, Liesveld, Middelharnis, Oud-Beijerland, Ouderkerk, Papendrecht, Rotterdam, Spijkenisse, Schiedam, Texel, Vlaardingen, Waddinxveen, Zaanstad, Zijpe en Zwijndrecht *(voor de inrichtingen op het grondgebied gelegen en waarvoor het bestuur bevoegd gezag ex Wet Milieubeheer is);*

met instemming van:

- de gemeentebesturen van Anna Paulowna, Beverwijk, Delft, Haarlemmermeer, Heemskerk, Hillegom, Maassluis, Naarden, Teylingen, Uithoorn, Velsen, Weesp, Wieringermeer en Zoeterwoude *(uitsluitend met betrekking tot de inrichtingen op het grondgebied gelegen waarvoor de provincie het bevoegd gezag ex Wet milieubeheer is);*
- Arbeidsinspectie Directie Major Hazard Control (MHC).

Tevens is met het inspectieprogramma ingestemd door de besturen van:

- Brandweer Amsterdam-Amstelland, Hulpverleningsregio Haaglanden, Regionale Brandweer Hollands-Midden, Regionale Brandweerorganisatie Gooi en Vechtstreek, Hulpverleningsdienst Kennemerland, Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Regionale Brandweer Zaanstreek-Waterland en Regionale Brandweer Zuid-Holland Zuid;
- Rijkswaterstaat: directies Noord-Holland en Zuid-Holland; Hoogheemraadschappen van: Rijnland, Amstel, Gooi en Vecht, Delfland, Hollands Noorderkwartier, Schieland en Krimperwaard en de waterschappen: Hollandse Delta en Rivierenland.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Toelichting BRZO'99	4
1.2	Ambtsgebied	4
1.3	Aanleiding nieuw inspectieprogramma	4
1.4	Totstandkoming nieuw inspectieprogramma	5
1.5	Leeswijzer	5
2	Uitgangspunten inspectieprogramma	6
2.1	Doel inspectieprogramma	6
2.2	Werkwijzer	6
2.3	Planningsinstrumenten	7
2.4	Producten en kwaliteitscriteria	7
2.5	1-loket	7
2.6	Communicatie tussen overheden	7
2.7	Dossievorming	8
3	Organisatie en maatlat	9
3.1	Maatlat	9
3.2	Bevoegd gezag ex Wet milieubeheer	9
3.3	Arbeidsinspectie	10
3.4	Brandweer	11
3.5	Waterkwaliteitsbeheerder	12
3.6	Overlegstructuur	13
4	Inspectiebeleid	14
4.1	Soorten inspecties	14
4.2	Inspectiefrequentie en -intensiteit	15
4.3	Uitvoering van inspecties	15
5	Handhaving	17
5.1	Coördinatie van handhaving wet milieubeheer	17
5.2	Handhavingsbeleid BRZO	17
5.3	Handhaving uitvoering BRZO	18
5.4	Melden zware ongevallen EC	18
	Bijlagen	
Bijlage 1:	Begrippenlijst	19
Bijlage 2:	Overzicht BRZO-inrichtingen	21
Bijlage 3:	Taakverdeling overheden bij uitvoering BRZO'99	24
Bijlage 4:	Borging kwaliteit BRZO-taken	25
Bijlage 5:	Samenwerkingsafspraken binnen Zuid-Holland	27
Bijlage 6:	Overlegstructuur samenwerking BRZO'99	30
Bijlage 7:	Nalevingsstrategieën Wm	31
Bijlage 8:	Samenvatting handhavingsbeleid arbeidsinspectie	32

1 Inleiding

Dit inspectieprogramma heeft betrekking op de uitvoering van het toezicht in het kader van het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999. Het inspectieprogramma heeft tot doel om te komen tot een gezamenlijke, efficiënte en effectieve uitvoering van de BRZO-taken in de BRZO-regio West.

1.1 Toelichting BRZO'99

Het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO'99)¹ richt zich op het voorkomen en beheersen van de gevaren van zware ongevallen, waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. In het besluit zijn eisen opgenomen, waaraan de bedrijven en de overheden moeten voldoen. Het BRZO'99 stelt dat de bedrijven beschrijven hoe zij zowel organisatorische als technische maatregelen nemen. Door de uitvoering van deze maatregelen worden de kans op en de effecten van een ongeval verkleind. Van de overheden worden geëist dat hierop adequaat toezicht wordt gehouden.

Bij de uitvoering van het BRZO'99 zijn vier ministeries betrokken:

- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (waar de taken door het bevoegd gezag ex Wet milieubeheer worden uitgevoerd);
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (met als uitvoerende instantie de Arbeidsinspectie);
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (waar de taken door het bevoegd gezag Rampenbestrijding worden uitgevoerd);
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat (als waterkwaliteitsbeheerder).

De coördinatie van de uitvoering van BRZO-taken is neergelegd bij het bevoegd gezag ex Wet milieubeheer.

Volgens het BRZO'99 moeten de overheden in een inspectieprogramma vastleggen hoe zij de BRZO-taken gaan uitvoeren. Dit inspectieprogramma wordt bestuurlijk vastgesteld (artikel 24 BRZO'99). Met dit voorliggend inspectieprogramma wordt invulling gegeven aan deze verplichting.

1.2 Ambtsgebied

Dit inspectieprogramma is opgesteld voor de uitvoering van BRZO-taken in de BRZO-regio West. Dit gebied beslaat Noord- en Zuid-Holland. Het gaat hierbij om toezicht op bedrijven die vallen onder het regime van het BRZO'99. Op basis van het Inrichtingen- en Vergunningenbesluit (IVB) zijn voor deze bedrijven de provincie of de gemeente het bevoegd gezag ex Wet milieubeheer (verder: bevoegd gezag Wm).

1.3 Aanleiding nieuw inspectieprogramma

Om de uitvoering van het BRZO'99 te verbeteren, is eind 2004 op initiatief van het Ministerie van VROM het verbeterprogramma BeteRZO gestart. Als resultaat van dit programma is in 2006 de "Werkwijzer BRZO voor overheden" (Werkwijzer) uitgebracht.

¹Het BRZO'99 is een uitwerking van de SEVESO-II-richtlijn van de Europese Unie

In de Werkwijzer zijn producten en kwaliteitscriteria voor een uniforme uitvoering van het BRZO'99 opgenomen. Ook worden hulpmiddelen gegeven voor de realisatie hiervan. Daarnaast is de inhoud van het inspectieprogramma opnieuw gedefinieerd en is het BRZO'99 op enkele punten aangepast.

Naar aanleiding van deze ontwikkelingen heeft de Staatssecretaris van VROM verzocht om voor 31 maart 2007 een nieuw inspectieprogramma op te stellen (d.d. 14 juli 2006). In het nieuwe programma moet worden aangegeven hoe bij de uitvoering van BRZO-taken wordt voldaan aan de in het verbeterprogramma genoemde kwaliteitseisen: de zogeheten 'maatlat BRZO'.

Deze maatlat stelt eisen aan de minimaal benodigde deskundigheid van de medewerkers (kennis en ervaring) en de borging hiervan in de organisatie. Om aan de kwaliteitsvereisten uit BeterZO te kunnen (blijven) voldoen, is (inter)provinciale samenwerking gezocht.

1.4 Totstandkoming nieuw inspectieprogramma

Het inspectieprogramma is ontwikkeld door de provincies Noord- en Zuid-Holland, Milieudienst Zuid-Holland Zuid, DCMR Milieudienst Rijnmond, de gemeente Amsterdam, de Arbeidsinspectie en de Brandweer.

Dit inspectieprogramma is opgesteld aan de hand van de 'Controlelijst inspectieprogramma' uit de Werkwijzer.

Dit inspectieprogramma is, conform artikel 24 van het BRZO'99, vastgesteld door de betrokken bevoegde gezagen Wm met instemming van de Arbeidsinspectie en de gemeenten (waar een inrichting is gelegen). Daarbij is tevens instemming gevraagd van de Brandweer en de waterkwaliteitsbeheerders. Dit programma vervangt de eerder voor de afzonderlijke ambtsgebieden vastgestelde inspectieprogramma's:

Overzicht vastgestelde inspectieprogramma's	
Noord-Holland	Inspectieprogramma Besluit risico's zware ongevallen 1999 (2004)
Zuid-Holland	Inspectieprogramma BRZO'99 Zuid-Holland 2004-2008
DCMR Milieudienst Rijnmond	Inspectieprogramma BRZO'99 Rotterdam-Rijnmond 2004-2008
Milieudienst Zuid-Holland Zuid	Inspectieprogramma BRZO'99 Milieudienst Zuid-Holland Zuid 2004-2008
Milieudienst Midden-Holland	Concept inspectieprogramma BRZO Midden-Holland
Gemeente Texel	Inspectieprogramma BRZO Primagaz Nederland BV te Texel 2005-2010

1.5 Leeswijzer

In het inspectieprogramma wordt geen onderscheid gemaakt tussen de (taken en verantwoordelijkheden van de) afzonderlijke vertegenwoordigers van een specifiek bevoegd gezag, tenzij het expliciet is aangegeven. Er wordt enkel onderscheid gemaakt in Arbeidsinspectie, Brandweer en bevoegd gezag Wm.

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten van dit inspectieprogramma beschreven.

De planningsinstrumenten en het voeren van 1-loket zijn ook in dit hoofdstuk terug te vinden. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de organisatie van het toezicht. Het voldoen aan de maatlat en de samenwerking tussen betrokken organisaties zijn hier de aandachtspunten. Het vierde hoofdstuk geeft inzicht in de manier waarop het toezicht wordt uitgevoerd. De wijze waarop handhavingsmiddelen worden ingezet door de betrokken bevoegde gezagen is beschreven in hoofdstuk 5. In de bijlagen zijn een begrippenlijst en gedetailleerde informatie over het toezicht in de BRZO-regio West opgenomen.

2 Uitgangspunten inspectieprogramma

In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de uitgangspunten bij het opstellen van het inspectieprogramma en de bij de uitvoering gebruikte planningsinstrumenten en producten. In de laatste paragraaf wordt op hoofdlijnen beschreven hoe vorm wordt gegeven aan de communicatie tussen betrokken organisaties en invulling wordt gegeven aan de 1-loket gedachte uit het BRZO'99 en de Werkwijzer.

2.1 Doel inspectieprogramma

Het doel van het inspectieprogramma is om te komen tot een gezamenlijke, efficiënte en effectieve uitvoering van de BRZO-taken binnen de BRZO-regio West. Om dit te bereiken zijn zowel landelijk geldende afspraken (Werkwijzer) als specifieke werkafspraken geldend voor de BRZO-regio West vastgelegd.

Het algemene uitgangspunt is dat binnen de BRZO-regio West per 1 juli 2007 wordt gewerkt conform de Werkwijzer en het inspectieprogramma. Alleen de implementatie van het Toezichtmodel (§4.2) wijkt hiervan af. Hiervoor is 2007 een overgangsjaar. De jaarplanning voor 2008 wordt volgens het Toezichtmodel en dit inspectieprogramma opgesteld.

Het inspectieprogramma geldt voor een periode van vijf jaar.

2.2 Werkwijzer

Het uitgangspunt bij de uitvoering van het BRZO'99

is de Werkwijzer. In deze Werkwijzer zijn de verschillende gezamenlijke taken van de overheden uitgewerkt (zie www.BRZO99.nl). Met dit instrument wordt gestreefd naar:

- het versterken en verbeteren van de samenwerking door toezichthouders;
- het realiseren van 1-loket richting bedrijven;
- het uitvoeren van inspecties;
- het uniformeren van de werkprocessen.

In dit programma wordt aangegeven hoe binnen de BRZO-regio West wordt omgegaan met de inhoud van de Werkwijzer. De Werkwijzer is op enkele punten nog in ontwikkeling en daarom een dynamisch document. Bij het opstellen van dit inspectieprogramma is gebruik gemaakt van de versie van juni 2006.

In dit inspectieprogramma zijn regionale werkafspraken vastgelegd. Het betreft afspraken over de organisatie en wijze waarop de BRZO-taken conform de maatlat worden uitgevoerd (hoofdstuk 3), de inspectiemethodiek (hoofdstuk 4) en het handhavingsbeleid (hoofdstuk 5).

2.3 Planningsinstrumenten

In overeenstemming met de Werkwijzer wordt gebruik gemaakt van de volgende planningsinstrumenten:

- meerjareninspectieplan (MIP);
- Toezichtsmodel;
- jaarprogramma;
- inspectieplan en -agenda.

- *Meerjareninspectieplan (MIP)*

In het meerjareninspectieplan (MIP) zijn, per inrichting, de basisgegevens opgenomen voor het opstellen van jaarplanningen en de voorbereiding van de inspecties. Zo wordt aangegeven wanneer de periodieke inspecties worden uitgevoerd, welke onderwerpen bij voorgaande inspecties aan de orde zijn geweest en wat de aandachtspunten zijn voor de komende inspectie(s).

Alle bij de inspectie betrokken organisaties leveren gegevens aan voor het opstellen en actualiseren van een MIP. Met het inspectieprogramma en het meerjareninspectieplan wordt invulling gegeven aan artikel 24, lid 1, van het BRZO'99 (waarborging van planmatig en systematisch onderzoek van alle BRZO-bedrijven).

- *Toezichtsmodel*

Voor het bepalen van het aantal benodigde inspectiedagen op locatie is een Toezichtsmodel ontwikkeld. De inspectie-inspanning wordt per bedrijf berekend aan de hand van de omvang, de veiligheidsprestaties, de bevindingen bij eerdere inspecties en (incidenten)onderzoek.

Aan de hand van de gegevens in het MIP en de uitkomst van het Toezichtsmodel wordt per bedrijf de inspectiefrequentie vastgesteld (§4.2).

- *Jaarprogramma*

Voor de uitvoering van BRZO-inspecties wordt een jaarprogramma opgesteld. Hierin wordt aangegeven welke inrichtingen op welk moment in het jaar worden geïnspecteerd en hoeveel inspectiedagen op locatie daarvoor nodig zijn. Het jaarprogramma wordt door bevoegd gezag Wm, de Arbeidsinspectie en de Brandweer gezamenlijk opgesteld aan de hand van de MIP's en de uitkomsten van het Toezichtsmodel. Hierbij wordt rekening gehouden met de door de bedrijven opgegeven reguliere onderhoudsstops.

Het jaarprogramma wordt voor 1 oktober door de Stuurgroep vastgesteld (zie §3.6).

- *Inspectieplan en -agenda*

De BRZO-inspectie wordt voorbereid en uitgevoerd conform de Nieuwe Inspectiemethodiek (NIM). Tijdens het vooroverleg stelt het inspectieteam gezamenlijk een inspectieplan op. Onderdelen van dit plan zijn de te inspecteren onderwerpen en de samenstelling van het inspectieteam. Op basis van deze informatie wordt een inspectieagenda opgesteld (zie §4.3).

2.4 Producten en kwaliteitscriteria

In de Werkwijzer zijn procesbeschrijvingen en kwaliteitseisen gegeven voor de gezamenlijke taken en producten. Voor de realisatie van de gemeenschappelijke producten wordt uitgegaan van de uitwerking in de Werkwijzer.

De uitvoering van de werkprocessen, die weliswaar leiden tot een gemeenschappelijk product, maar geheel binnen een van de organisaties worden uitgevoerd, valt onder de verantwoordelijkheid van de betreffende organisatie. De uitvoering en actoren kunnen daarom afwijken van de in de Werkwijzer opgenomen procesbeschrijvingen. Wel moet het (deel)product voldoen aan de in de Werkwijzer opgenomen eisen met betrekking tot tijdigheid en kwaliteit.

De uitvoering van de procedures en werkwijzen wordt beschreven in het kwaliteitssysteem van de betrokken organisatie(s).

2.5 1-loket

De gezamenlijke uitvoering van het BRZO'99 door de verschillende overheden stelt extra eisen aan de communicatie met de inrichtingen. Uitgangspunt van de procedures in de Werkwijzer is dat de communicatie (met de inrichtingen) loopt via het bevoegd gezag Wm of de gemandateerde milieudienst. Wanneer een inrichting vragen of informatie aan het bevoegd gezag Wm voorlegt, zorgt dit voor verspreiding naar en/of afstemming met de andere organisaties.

2.6 Communicatie tussen overheden

Naast de communicatie met de inrichting is de informatie-uitwisseling tussen de betrokken overheden

van groot belang. De communicatie tussen de bij de BRZO-uitvoering betrokken organisaties vindt plaats via de overlegstructuur (§3.6) en binnen de inspectieteams.

Daarnaast zijn er lokale afspraken tussen het bevoegd gezag Wm en de organisatie (milieudienst) die de BRZO-taken namens het bevoegd gezag uitvoert.

De gemeenten waarbinnen de betreffende inrichting is gelegen, maar die zelf geen bevoegd gezag Wm zijn voor de inrichting, zijn bij het BRZO betrokken als bevoegd gezag voor de Rampenbestrijding.

Deze taak wordt inhoudelijk veelal uitgevoerd door de Brandweer (§3.4). Ook hiervoor geldt dat lokale afspraken over de communicatie worden gemaakt.

2.7 Dossiervorming

Bij het bevoegd gezag Wm wordt per bedrijf een werk dossier bijgehouden met algemene gegevens, planningsinformatie en de in het kader van de procedurele afhandeling gevoerde correspondentie. Dit betreft de briefwisseling (incl. rapporten) die is verbonden aan de VR-beoordelingstrajecten en de BRZO-inspecties. Ook bevat dit dossier de handhavingscorrespondentie vanuit het bevoegd gezag zelf (van en naar het bedrijf) en de in afschrift ontvangen handhavingscorrespondentie van betrokken organisaties. Het werk dossier wordt gearhiveerd. Daarnaast houdt elke organisatie de BRZO-relevante zaken bij in haar eigen archief.

In het kader van BeteRZO is landelijk een digitaal werk dossier op een centrale database ontwikkeld: de 'Gezamenlijke Inspectie Ruimte'. In de Gezamenlijke Inspectie Ruimte kunnen de verkregen gegevens tijdens de voorbereiding, uitvoering en verslaglegging van BRZO-inspecties worden vastgelegd. Door de gezamenlijke toegang wordt de uniforme werkwijze bevorderd en de communicatie vergemakkelijkt.

Voor het beheer van deze centrale digitale database worden, zodra deze operationeel is (naar verwachting april 2007), nadere afspraken gemaakt tussen de betrokken organisaties.

3 Organisatie en maatlat

Het inspectieprogramma heeft betrekking op de BRZO-plichtige inrichtingen die zijn gevestigd in de BRZO-regio West. Het BRZO'99 kent, afhankelijk van aard en hoeveelheid gevaarlijke stoffen, twee grenswaarden (drempels). Bij overschrijding van de laagste drempelwaarde dient de inrichting een Preventiebeleid Zware Ongevallen op te stellen en te implementeren (PBZO-bedrijven). Als ook de hoogste drempelwaarde wordt overschreden, dan zijn de bedrijven tevens verplicht om een veiligheidsrapport (VR) op te stellen (VR-bedrijven).

In de BRZO-regio West zijn op 1 januari 2007 154 inrichtingen BRZO-plichtig. Daarvan hebben er 97 de verplichting om een veiligheidsrapport op te stellen. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de betreffende inrichtingen.

In het ambtsgebied zijn verschillende overheidsorganisaties verantwoordelijk voor de uitvoering van het BRZO'99. In bijlage 3 is de primaire taakverdeling in relatie tot het BRZO en bijbehorende regelgeving opgenomen.

3.1 Maatlat

Voor de adequate uitvoering van de BRZO-taken is het van belang dat bij de verschillende betrokken organisaties voldoende personeel (zowel kwantitatief als kwalitatief) aanwezig is. Uitgangspunt is dat wordt voldaan aan de eisen geformuleerd in de 'Maatlat bepaling kritieke massa uitvoeringsorganisatie BRZO'99' (onderdeel Werkwijzer) en in de 'Eisen aan inspectieteams BRZO'.

In deze documenten worden eisen gesteld aan de opleiding en ervaring van de bij de BRZO-inspecties in te zetten inspecteurs. Voor de organisaties geldt vanuit de maatlat tevens de verplichting om te waarborgen dat blijvend aan deze kwaliteitseisen

wordt voldaan. Dit is van toepassing op het bevoegd gezag Wm, de Arbeidsinspectie en de Brandweer. Onderstaand wordt voor deze organisaties beschreven in welke mate al aan deze eisen wordt voldaan en welke maatregelen het bevoegd gezag treft om volledig aan deze eisen te gaan voldoen. In bijlage 4 is een compleet overzicht gegeven van de bij de BRZO-uitvoering betrokken organisaties.

3.2 Bevoegd gezag ex Wet milieubeheer

BRZO-bedrijven kunnen vallen onder het provinciale of gemeentelijke bevoegd gezag Wm. Deze organisaties dienen zorg te dragen voor een BRZO-uitvoering conform de eisen uit de maatlat. Veel gemeenten binnen BRZO-regio West hebben de BRZO-taken ondergebracht bij een regionale milieudienst, of zijn een structurele verbintenis aangegaan met het Landelijk Steunpunt BRZO dan wel met de provincie. Op deze wijze wordt de kwaliteit van de inspecties gewaarborgd.

In bijlage 4 is aangegeven welke gemeenten bevoegd gezag Wm zijn in het kader van het BRZO'99 en op welke wijze deze gemeenten de BRZO-taken (laten) uitvoeren.

In de BRZO-regio West voeren de onderstaande bevoegde gezagen Wm en milieudiensten zelf BRZO-taken uit. Deze organisaties tonen aan of en op welke wijze zij aan de maatlat voldoen.

Organisaties
Provincie Zuid-Holland
Provincie Noord-Holland
Milieudienst Zuid-Holland Zuid
DCMR Milieudienst Rijnmond
Milieudienst Midden-Holland
Gemeente Zaanstad
Gemeente Amsterdam
Gemeente Zijpe
Landelijk Steunpunt BRZO

- *Samenwerking binnen Zuid-Holland*
Binnen de provincie Zuid-Holland zijn nadere samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de provincie, Milieudienst Zuid-Holland Zuid en DCMR Milieudienst Rijnmond. In dit samenwerkingsverband hebben de betrokken bevoegde gezagen Wm de inspectiecapaciteit samengevoegd in één inspecteurspool, waardoor de kwaliteitseisen in het kader van de maatlat worden geborgd. De samenwerking is nader uitgewerkt in een convenant. De samenwerkingsafspraken met betrekking tot de uitvoering van BRZO-taken zijn bijgevoegd als bijlage 5.

Daarnaast zijn er binnen de provincie nog enkele gemeenten die niet zelfstandig aan de maatlat kunnen voldoen en zich hebben aangesloten bij het samenwerkingsverband teneinde de uitvoering conform de maatlat te garanderen.

- *Samenwerking binnen Noord-Holland*
Binnen Noord-Holland worden samenwerkingsafspraken gemaakt tussen de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland. De samenwerking voorziet in het opdoen van extra inspectie-

ervaring voor de gemeente Amsterdam. De gemeente Amsterdam is hierdoor in staat de BRZO-taken zelf conform de kwaliteitseisen uit de maatlat uit te voeren.

Het uitwisselen van kennis en ervaring bij de uitvoering van BRZO-taken is ook een belangrijk aspect van deze samenwerking. De samenwerking wordt nader uitgewerkt in een convenant. De gemeenten Heiloo, Den Helder en Texel hebben aangegeven ook te willen samenwerken met de provincie. De lokale expertise van de gemeente wordt bij de uitvoering van de BRZO-taken gecombineerd met de deskundigheid van de gekwalificeerde provincie-medewerkers. Op deze wijze worden de BRZO-taken conform de kwaliteitseisen uit de maatlat uitgevoerd.

- *Samenwerking binnen BRZO-regio West*
Tevens wordt een samenwerkingsverband opgericht tussen de provincies Zuid-Holland en Noord-Holland, DCMR Milieudienst Rijnmond en de Milieudienst Zuid-Holland Zuid. Dit samenwerkingsverband richt zich op het uitwisselen van praktijkkennis en ervaringen. Onderdeel hiervan is het opstellen van een gezamenlijk opleidingstraject. Het uitwisselen van beschikbare capaciteit binnen dit samenwerkingsverband borgt dat de deelnemende organisaties ook bij (tijdelijke) uitval van BRZO-inspecteurs de BRZO-taken op het vereiste kwaliteitsniveau kunnen uitvoeren. Deze samenwerking wordt nader uitgewerkt in een samenwerkingsconvenant.

3.3 Arbeidsinspectie

De Arbeidsinspectie directie MHC voldoet als organisatie aan de eisen van de maatlat. De Arbeidsinspectie directie MHC richt zich geheel op de uitvoering van het BRZO'99 en de ARIE-regeling. Dit op zowel het vlak van inspecties en beoordeling van veiligheidsrapporten als onderzoek naar zware ongevallen bij de betreffende bedrijven. De organisatie bestaat uit inspecteurs die zijn voorzien van de juiste vooropleiding en ervaringsjaren op het gebied van inspecties in het BRZO-werkveld. Het aannamebeleid en de interne opleidingseisen aan inspecteurs MHC zijn ingericht op het voldoen aan de maatlat, en op het bewaken en verhogen van het kennisniveau van deze inspecteurs.

In Nederland zijn bij de directie MHC 42 inspecteurs werkzaam in het BRZO-werkveld.

De directie MHC van de Arbeidsinspectie hanteert de accountfunctie voor bepaalde landelijk opererende bedrijven, bedrijfstakken en bepaalde activiteiten met gevaarlijke stoffen. Doel van het account is het borgen van de kwaliteit en de uniformiteit van het overheidsoptreden binnen samenhangende groepen of categorieën van bedrijven binnen Nederland. Deze accountfunctie wordt ingezet bij grote bedrijven met meerdere vestigingen in Nederland (bijv. AKZO, DSM, Van der Sluys) en bij specifieke branches en groepen van bedrijven met vergelijkbare activiteiten met gevaarlijke stoffen (zoals opslag gevaarlijke stoffen in relatie tot de PGS-15). Vanuit het betrokken bedrijfsleven bestaat er een duidelijke behoefte aan een landelijke afstemming en uniformiteit in toezicht. Vanwege de landelijke organisatiestructuur kan de Arbeidsinspectie deze accountfunctie relatief gemakkelijk invullen en borgen. De accounttaken zijn aan senior MHC-inspecteurs Arbeidsinspectie toebedeeld. In totaal beschikt de directie MHC over acht seniors verspreid over Nederland, waarbij twee senior-inspecteurs per MHC-team.

3.4 Brandweer

- *Taken en bevoegdheden van de Brandweer*

Een toereikende voorbereiding op de rampenbestrijding bij BRZO-inrichtingen is de taak van het bevoegd gezag Rampenbestrijding. Deze verantwoordelijkheid ligt bij drie actoren, die elk hun eigen bevoegdheden hebben:

- Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor doeltreffende en goed onderhouden preventieve maatregelen op het bedrijfsterrein. Indien ondanks deze voorzieningen toch nog een gevaar voor de omgeving bestaat kan het college besluiten een bedrijfsbrandweer aan te wijzen.
- De burgemeester is verantwoordelijk voor de daadwerkelijke voorbereiding op de rampenbestrijding. De burgemeester doet dit onder meer door een rampbestrijdingsplan vast te stellen.

- Het bestuur van de regionale Brandweer is belast met de coördinatie van de rampenbestrijding en de advisering over de brandveiligheid in de milieuvergunning.

In de praktijk worden deze taken grotendeels uitgevoerd door de Brandweer. Medewerkers van de gemeentelijke brandweer, regionale brandweer en/of kernregio zijn betrokken bij advisering, de uitvoering van toezicht en handhaving en de voorbereiding op de rampenbestrijding.

- *Organisatie van de Brandweer*

Binnen de BRZO-regio West bevinden zich negen veiligheidsregio's. Drie van deze veiligheidsregio's voldoen aan de maatlat: Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, Brandweer Amsterdam-Amstelland en Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid. De regio Amsterdam-Amstelland voert de inspectietaken ook uit voor zes omliggende regio's. Zowel Amsterdam-Amstelland als Rotterdam-Rijnmond ontvangen als kernregio een gedeeltelijke financiering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aan BRZO-inspecties zal altijd een inspecteur van een maatlatregio deelnemen. Waar nodig kan deze zich laten ondersteunen door een adviseur van de betrokken gemeentelijke of regionale brandweer, omdat deze een betere lokale bekendheid heeft. Bovendien speelt deze een belangrijke rol in eventuele handhaving van overtredingen en in de advisering naar burgemeester en college van burgemeester en wethouders.

- *Handhaving*

Handhaving van overtredingen van de Brandwe wet is primair een taak van het college van burgemeester en wethouders. Voor de Wet rampen en zware ongevallen (Wrzo) is de burgemeester bevoegd om te handhaven. Soms zijn deze bevoegdheden gemandateerd aan de lokale of regionale Brandweer en in een enkel geval aan de kernregio. De vorming van de veiligheidsregio's zal hier medio 2008 mogelijk verandering in brengen.

- *Brandweer Amsterdam-Amstelland*

Binnen de Brandweer Amsterdam-Amstelland worden de BRZO-taken uitgevoerd door het Kenniscentrum Risico- en Crisisbeheersing in Amsterdam. Hier zijn zes personen werkzaam in het vakgebied. Door de uitbreiding van het BRZO-takenpakket zal dit aantal groeien in 2007. Alle BRZO-adviseurs voldoen aan de vastgestelde competenties en hebben zowel de NIM-opleiding als een lead-auditor cursus afgerond. Het Kenniscentrum Risico- en Crisisbeheersing zal in 2007 een kwaliteitszorgsysteem invoeren om de continuïteit van de kwaliteit te waarborgen.

Over de wijze waarop Amsterdam-Amstelland de regionale en gemeentelijke brandweren binnen haar werkgebied ondersteunt, worden nog werkafspraken gemaakt. Dit gebeurt onder andere in het Meerjareninspectieplan (MIP). Daarnaast organiseert het Kenniscentrum vier keer per jaar een clusteroverleg, waarin informatie wordt uitgewisseld over de uitvoering van het BRZO.

- *Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond*

Binnen de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond is het brandweerdistrict Haven belast met de uitvoering van het BRZO en daaraan gerelateerde taken. In dit district werken 25 adviseurs en inspecteurs op het gebied van Industriële Veiligheid die aan de geldende kwaliteitseisen voldoen. Doelstelling is om medio 2007 de continuïteit van de kwaliteit van het district vast te leggen in een kwaliteitszorgsysteem. Een geautomatiseerd bedrijfsprocessensysteem en vastgesteld meerjaren opleidingsbeleid maken hier deel van uit.

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en inliggende gemeenten hebben een vastgesteld algemeen handhavingsbeleid² met specifieke uitvoeringsstrategie voor het Besluit bedrijfsbrandweren dat aan het BRZO'99 is gelieerd.

- *Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid*

De Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid valt binnen het cluster van de kernregio Rotterdam-Rijnmond. De regionale brandweer voldoet momenteel aan de maatlat. Zuid-Holland Zuid voert al sinds de invoering van het BRZO'99 inspectietaken uit bij de circa 15 BRZO-bedrijven in de regio. Hiermee wordt qua inspectielast aan de maatlat

voldaan. Met het invullen van een extra vacature per 1 februari 2007 zijn drie adviseurs in dienst, waarmee ook een voldoende personele invulling is gegeven aan de maatlat.

De verwachting is dat Zuid-Holland Zuid de inspectietaken zelfstandig zal blijven uitvoeren. Mocht het veiligheidsbestuur van de regio toch besluiten de inspectietaken door een andere maatlatregio uit te laten voeren, dan zal waarschijnlijk aansluiting worden gezocht bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

- *Coördinatie en overleg*

Binnen de BRZO-regio West bevinden zich twee kernregio's. De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en de Brandweer Amsterdam-Amstelland nemen deel aan een landelijk overleg (Kernregio-coördinatorenoverleg). In dit maandelijks overleg worden BRZO-specifieke onderwerpen voor de Brandweer besproken. De kernregio's vervullen hierbij ook een coördinerende en informerende rol naar de veiligheidsregio's aan wie zij adviseren. Daarnaast ontwikkelt de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond zich momenteel tot een landelijk expertisecentrum op het gebied van het BRZO'99. Dit expertisecentrum zorgt samen met het brandweerkenniscentrum in Arnhem (NIFV) voor landelijke afstemming van beleid en kennisdeling naar alle veiligheidsregio's. Waar nodig kan het expertisecentrum-BRZO ook ondersteuning geven aan andere kernregio's.

3.5 Waterkwaliteitsbeheerder

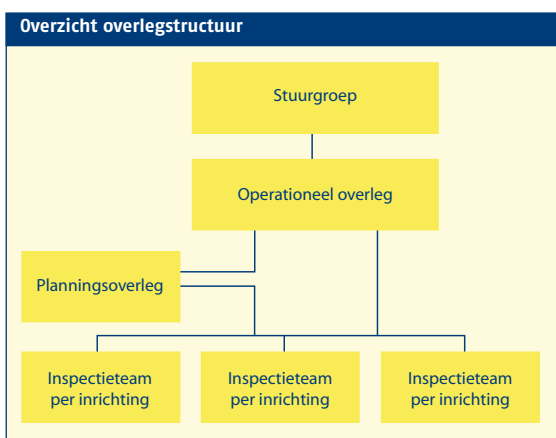
De waterkwaliteitsbeheerder is als adviseur aangewezen in het kader van het BRZO'99. In deze adviesrol beoordeelt de Waterkwaliteitsbeheerder gevolgen van een ramp, of een zwaar ongeval voor het oppervlaktewater, de zogenaamde milieu-risicoanalyse. Eventuele consequenties van deze risicoanalyse (zoals risicobeperkende maatregelen) worden, voor het merendeel van de maatregelen, via het bevoegd gezag Wm concreet gemaakt in de vergunningvoorschriften. Bij de BRZO-bedrijven kan de waterkwaliteitsbeheerder als specialist deel uitmaken van het inspectieteam.

De kwaliteitseisen uit de maatlat gelden niet voor de waterkwaliteitsbeheerder.

²Handhavingsbeleid en strategie brandveiligheid' (d.d. 29 aug. 2006) en 'Beleid, Toezicht, Controle & Handhaving artikel 13 Brandweerwet 1985' (d.d. 11 april 2005).

3.6 Overlegstructuur

Binnen de provincies Noord- en Zuid-Holland bestaat een overlegstructuur over het BRZO. De hoofdlijn van deze structuren is onderstaand beschreven. In bijlage 6 zijn de huidige overlegstructuren binnen Noord- en Zuid-Holland nader uitgewerkt.

- *Stuurgroep*

Regionaal zijn twee stuurgroepen opgericht in de provincies Zuid- en Noord-Holland. De stuurgroep draagt de verantwoordelijkheid voor de daadwerkelijke implementatie van het veiligheidsbeleid en het BRZO'99. In de stuurgroep participeren het (vertegenwoordigend) bevoegd gezag Wm, de Arbeidsinspectie en de Brandweer.

Het inspectieprogramma wordt jaarlijks door de stuurgroep geëvalueerd. De stuurgroep komt tenminste twee keer per jaar bijeen.

- *Operationeel overleg*

Onder de twee stuurgroepen wordt op operationeel niveau overleg gevoerd. Dit overleg coördineert en bewaakt de kwaliteit en kwantiteit van de dagelijkse uitvoering van het BRZO'99 en bereidt de vergaderingen van de stuurgroep voor. In het operationeel overleg zijn de bevoegde gezagen Wm, de Brandweer en de Arbeidsinspectie vertegenwoordigd.

De waterkwaliteitsbeheerders zijn als vaste deelnemer of als agendalid bij dit overleg betrokken. De voorzitter van het operationeel overleg neemt, als intermediair, deel aan de stuurgroep. De operationele groep komt, afhankelijk van de regio, maandelijks of eens per kwartaal bijeen.

- *Overig overleg*

Het jaarprogramma wordt zowel in Noord- als Zuid-Holland in het planningsoverleg voorbereid. Hierin zijn alle bevoegde gezagen vertegenwoordigd. Binnen de inspectieteams bestaat overleg specifiek gericht op de uitvoering van een betreffende inspectie.

Tot slot vindt er afstemming plaats in het kader van het samenwerkingsverband BRZO'99 Noord- en Zuid-Holland. Om invulling aan de samenwerking te kunnen geven, wordt zowel op stuurgroepniveau als op operationeel niveau een overlegstructuur ontwikkeld.

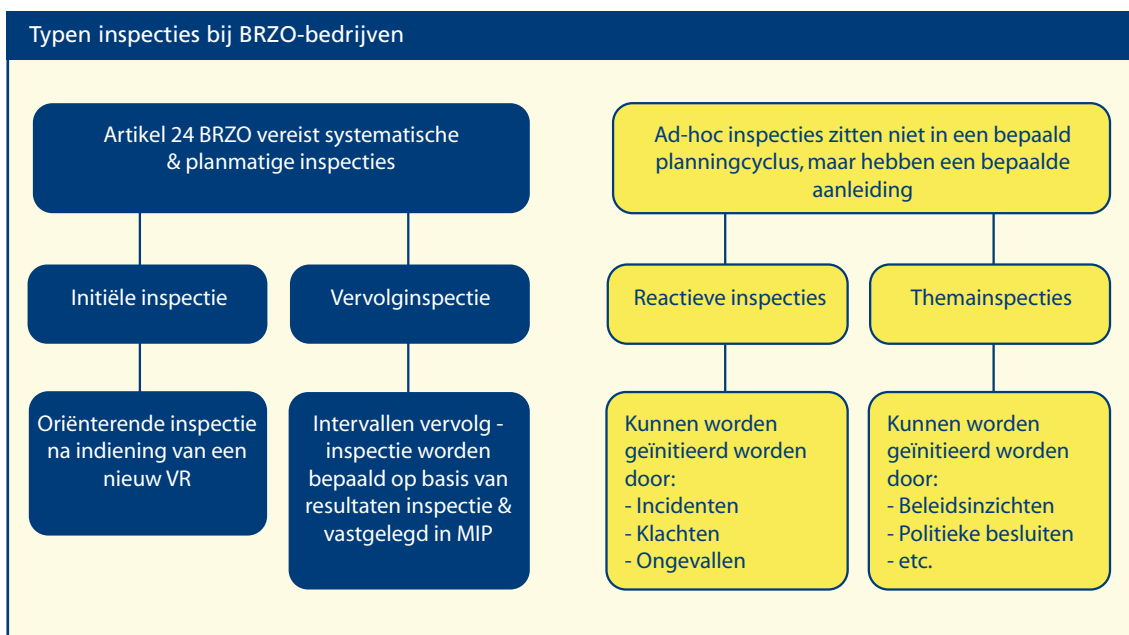
4 Inspectiebeleid

In dit inspectieprogramma wordt onderscheid gemaakt in inspectie en handhaving. Een BRZO-inspectie is het uitoefenen van toezicht op de naleving van gestelde eisen in het BRZO'99. Handhaving wordt ingezet naar aanleiding van de constatering van overtredingen tijdens een inspectie. In dit hoofdstuk wordt verder ingegaan op het inspectiebeleid. Het handhavingsbeleid is beschreven in hoofdstuk 5.

Doel van het inspectiebeleid is het op kwalitatief goede wijze uitvoering geven aan het planmatige en systematische onderzoek naar de in de inrichting gebruikte systemen van technische, organisatorische of bedrijfskundige aard (art. 24 lid 2, BRZO'99). De uitvoering van BRZO-inspecties is beschreven in de nieuwe Inspectiemethodiek: NIM. Hierin worden werkwijzen en procedures gegeven voor een gezamenlijke, uniforme en effectieve uitvoering van de BRZO-inspecties.

4.1 Soorten inspecties

In de nieuwe inspectiemethodiek (NIM) wordt onderscheid gemaakt tussen initiële inspecties en vervolgininspecties. Beide zijn preventieve inspecties. Initiële inspecties worden voornamelijk uitgevoerd als sprake is van een nieuw ingediend veiligheidsrapport of na significante veranderingen bij het bedrijf. Bij initiële inspecties ligt de nadruk op de beoordeling van de organisatorische aspecten (beschrijving en implementatie veiligheidsmanage-

mentsysteem en beoordeling van juistheid van het veiligheidsrapport). Bij vervolgininspecties ligt de nadruk meer op het scenario-onderzoek en de technische inspectie van installaties.

Naast initiële en vervolgininspecties worden ook thema inspecties en reactieve inspecties uitgevoerd. In het figuur op bladzijde 16 is een overzicht gegeven van de typen inspecties bij BRZO-bedrijven. Aanvullend op de Werkwijzer is een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- Indien mogelijk zal, bij een nieuwe of significant gewijzigde inrichting, binnen de looptijd van het VR-beoordelingstraject een initiële inspectie worden uitgevoerd. Hierdoor kunnen de bevindingen uit de inspectie worden meegenomen als onderbouwing van de bestuurlijke conclusies.
- Of bij een bestaande inrichting een (initiële) inspectie moet worden uitgevoerd ter ondersteuning van de VR-beoordeling, is afhankelijk van de aard van de veranderingen in het VR en/of de actuele kennis over het bedrijf. Deze afweging wordt al bij het opstellen van het jaarprogramma gemaakt.
- Uitgangspunt bij het plannen van een initiële inspectie in combinatie met een VR-beoordeling is dat deze parallel worden uitgevoerd als aparte trajecten. Een en ander mag niet leiden tot overschrijding van de voor de trajecten voorgeschreven termijn.
- Bij PBZO-bedrijven, waarbij geen VR-beoordelingstraject aan de orde is, wordt eveneens onderscheid gemaakt tussen initiële en vervolgininspecties. Hierbij wordt minimaal eens in de BRZO-cyclus van vijf jaar een systeemgerichte (initiële) inspectie uitgevoerd.

Wanneer uit een inspectie blijkt dat een inrichting niet aan alle eisen voldoet, worden aanbevelingen gedaan en/of een handhavingstraject ingezet. De controle op de voortgang van het opheffen van tekortkomingen vindt plaats door handavingsinspecties (ook wel nacontroles genoemd). Deze inspecties, al dan niet naar aanleiding van een BRZO-inspectie, staan los van de reguliere vervolgininspecties en worden niet in het jaarprogramma opgenomen. Afhankelijk van de aard van de overtredingen worden deze handavingsinspecties gecombineerd met de eerstvolgende preventieve inspectie. Ook

deze inspecties worden door de organisaties waar mogelijk gezamenlijk uitgevoerd (zie voor handavingsbeleid hoofdstuk 5).

4.2 Inspectiefrequentie en -intensiteit

Voor de bepaling van de inspectieduur wordt het Toezichtmodel uit de Werkwijzer gehanteerd. Hiermee wordt voor elke inrichting het aantal dagen bepaald dat het inspectieteam gemiddeld per jaar op de locatie aanwezig is. Dit is exclusief de tijd nodig voor de voorbereiding en de rapportage.

Het BRZO'99 bepaalt in artikel 24, lid 5, dat BRZO-plichtige bedrijven in beginsel jaarlijks worden geïnspecteerd. Van die frequentie kan worden afgeweken op grond van een systematische evaluatie van de gevaren van zware ongevallen (artikel 24, lid 6).

Binnen de regio wordt hier op de volgende wijze mee omgegaan:

- Uitgangspunt bij het opstellen van het jaarprogramma is een inspectiefrequentie van eens per jaar.
- Op basis van de uitkomsten van het Toezichtmodel en de bevindingen uit voorgaande inspecties (MIP) wordt de inspectiefrequentie aangepast (meer of minder inspecties per jaar door het combineren of spreiden van inspectiedagen).
Na iedere inspectie wordt de gehanteerde frequentie beoordeeld en zo nodig bijgesteld.
- De minimale inspectiefrequentie bij een bedrijf is eens in de twee jaar.

4.3 Uitvoering van inspecties

Uitgangspunt bij de reguliere BRZO-inspecties is dat deze door de betrokken overheden gezamenlijk worden uitgevoerd, zowel in planning, voorbereiding, uitvoering als in afhandeling. Voorafgaand aan thematische inspecties, repressieve inspecties of inspecties n.a.v. incidenten, wordt nagegaan in hoeverre gezamenlijk optreden mogelijk is.

Tijdens het (ambtelijk) vooroverleg worden de te inspecteren onderwerpen en de daarvoor in te zetten specialisten geïnventariseerd en opgenomen in het inspectieplan. Aan de hand hiervan wordt de inspectieagenda opgesteld, waarin wordt

aangegeven welke onderwerpen op welke dagen worden behandeld. Ook wordt hierin aangegeven welke deskundigen van het bedrijf nodig zijn. Deze agenda wordt minimaal een maand voor aanvang van de inspectie aan het bedrijf gezonden. De data waarop de inspecties plaatsvinden zullen uiterlijk drie maanden voor de inspectie bekend worden gemaakt aan het bedrijf.

De voorbereiding, uitvoering en afronding van de inspectie vindt plaats conform de in de Werkwijzer opgenomen inspectiemethodiek.

Aanvullend hierop is een aantal uitgangspunten geformuleerd:

- Een in het (vastgestelde) jaarprogramma opgenomen inspectie wordt onvoorwaardelijk uitgevoerd. Verzoeken om uitstel of verplaatsing van de inspectie worden behandeld in het operationeel overleg.
- Een inspectie wordt gezamenlijk door de betrokken organisaties uitgevoerd (bevoegd gezag Wm, Arbeidsinspectie en Brandweer).
- Nadat het jaarprogramma is vastgesteld wordt de waterkwaliteitsbeheerder verzocht om aan te geven aan welke inspecties wordt deelgenomen. Aan de hand van deze opgave wordt een specialist Wvo toegevoegd aan het inspectieteam.
- Een inspectieteam bestaat uit een kernteam met Veiligheidsmanagementsysteem-inspecteurs (VMS-inspecteurs) (maximaal een per deelnemende organisatie) waaraan, afhankelijk van de te inspecteren onderwerpen, specialisten kunnen worden toegevoegd.
- Een van de kernteamleden treedt op als trekker van het inspectieteam.
- De omvang van het inspectieteam dient zo beperkt mogelijk te blijven en in overeenstemming te zijn met de omvang van het bedrijf en de aard van de problematiek.
- De close-out vindt maximaal vijf werkdagen na de laatste inspectiedag plaats. In deze periode komt het inspectieteam bijeen om de bevindingen af te stemmen.
- De trekker van het inspectieteam is verantwoordelijk voor de voorbereiding, uitvoering en afronding van een in het jaarprogramma opgenomen inspectie en het naar aanleiding hiervan bijwerken van het MIP.

- Periodiek worden door het bevoegd gezag Wm voortgangsoverzichten aan de bij de inspectie betrokken organisaties verstuurd.
- Een aantal inrichtingen heeft vestigingen met verschillende bevoegde gezagen Wm. Voor inrichtingen waarbij dit geldt, zullen de bevoegde gezagen elkaar op actieve wijze informeren. Voor inspecties en beoordelingen van Veiligheidsrapporten wordt, waar mogelijk, gebruik gemaakt van softwareprogramma's. De gehanteerde softwareprogramma's verschillen per organisatie. Welke programma's een organisatie gebruikt is in het kwaliteitssysteem opgenomen.

5 Handhaving

Naar aanleiding van de BRZO-inspectie kan het noodzakelijk zijn om handhavend op te treden. In tegenstelling tot de BRZO-inspectie, die gezamenlijk wordt uitgevoerd, wordt de handhaving door de betrokken organisaties afzonderlijk ter hand genomen. Na de inspectie wordt door het inspectieteam afgestemd wie bevoegd is en welke organisatie de meest geëigende handhavingsmiddelen heeft om de overtreding te beëindigen. Handhaving wordt uitgevoerd conform het binnen de organisatie geldende handhavingsbeleid.

5.1 Coördinatie van handhaving Wet milieubeheer

De coördinatie met betrekking tot handhaving vloeit voort uit de regionale samenwerking op handhavingsgebied. Voor de provincies Noord- en Zuid-Holland is dit beschreven in de respectievelijke bestuursovereenkomsten³. Deze bestuursovereenkomsten zijn onder meer ondertekend namens de provincie en de in het gebied liggende gemeenten. De programmering van handhavingsactiviteiten is beschreven in de regionale handhavingsprogramma's⁴. Dit inspectieprogramma is een uitvoerend programma dat voortvloeit uit en/of qua karakter aansluit bij deze handhavingsprogramma's en het professionaliseringstraject van de milieuhandhaving.

waarop de beschikbare middelen worden ingezet om naleving van wet- en regelgeving te bevorderen. In de sanctiestrategie is beschreven wanneer bestuursrechtelijke en strafrechtelijke handhavingsinstrumenten worden ingezet om overtredingen ongedaan te maken. De provincies en de gemeenten gebruiken als uitgangspunt hierbij de 'Landelijke Strategie Milieuhandhaving' opgesteld door het Bestuurlijk Landelijk Overleg Milieuhandhaving.

Niet in alle gevallen is het mogelijk om handhavend op te treden, maar is het wenselijk dat het bedrijf toch maatregelen treft. De mogelijkheid bestaat dan om aanbevelingen te doen, al dan niet gevolgd door aanpassing van de vergunning.

5.2 Handhavingsbeleid BRZO

• Milieu en Externe Veiligheid

De gemeenten (voor zover zelf bevoegd gezag) en de provincies hebben geen specifiek handhavingsbeleid vastgesteld voor het BRZO'99. In het kader van de professionalisering van de milieuhandhaving zijn per organisatie nalevingsstrategieën opgesteld. Het hierin geformuleerde handhavingsbeleid wordt voor de handhaving van het BRZO'99 gehanteerd. In bijlage 7 is opgenomen welke nalevingsstrategieën gelden in de BRZO-regio West. In de nalevingsstrategieën is de wijze vastgelegd

Bij het verlenen van een nieuwe vergunning wordt het MIP geraadpleegd op de actuele stand van zaken en nog openstaande acties bij het bedrijf.

• Arbeidsveiligheid

De Arbeidsinspectie heeft voor de inrichtingen vallend onder het BRZO'99 het handhavingsbeleid vastgelegd (Arbeidsinspectie, directie Major Hazard Control, Nota handhavingsbeleid, gepubliceerd in Staatscourant nr. 145, d.d. 31 juli 2003). In deze nota is aangegeven bij welke overtredingen direct strafrechtelijk wordt opgetreden en bij welke

³ Voor Zuid-Holland: 'Regionale bestuursovereenkomst samenwerking bij de handhaving van milieuregels in het Rijnmondgebied' (ondertekend 16 december 1999).
Voor Noord-Holland: 'Bestuursovereenkomst milieuhandhaving Noord-Holland' (in werking getreden per 1 juli 2005).

⁴ Respectievelijk het 'Regionaal Handhavingsprogramma van het Servicepunt handhaving Rijnmond' en het 'Noord-Hollands Samenwerkingsprogramma 2007-2008'.

overtredingen een bestuursrechtelijk handhavingsmiddel als een waarschuwingsbrief of een eis wordt ingezet. Een samenvatting van het handhavingsbeleid van de Arbeidsinspectie is ter informatie als bijlage 8 bijgevoegd.

• *Rampenbestrijding*

De Brandweer functioneert als toezichthouder en adviseur voor rampenbestrijding in het kader van het BRZO'99. De burgemeester is het bevoegd gezag voor de Wet rampen en zware ongevallen. Voor de Brandweerwet is dit het college van burgemeester en wethouders.

De gemeenten hebben geen specifiek handhavingsbeleid voor het BRZO'99 vastgesteld. Momenteel worden landelijk de mogelijkheden onderzocht om de kernregio's van de Brandweer als toezichthouder handhavingsbevoegdheden te geven en de handhaving te professionaliseren. Eind 2007 is hier naar verwachting meer duidelijkheid over.

5.3 Handhaving uitvoering BRZO

Repressieve inspecties zijn niet vooraf in te plannen. Op jaarbasis wordt rekening gehouden met een gemiddeld tijdsbeslag voor reactieve en handhavingsinspecties. De uitvoering gebeurt door de organisaties afzonderlijk, maar met een inhoudelijke afstemming en uitwisseling van informatie.

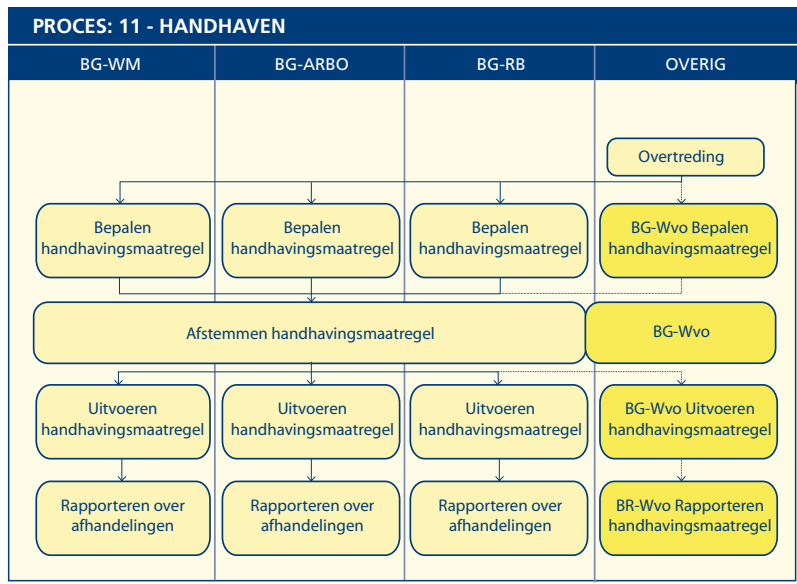
De hoofdlijn van de handhavingsacties wordt vastgelegd in het MIP van het desbetreffende bedrijf. Deze registratie bevat de geconstateerde over-

treding, de eerste handhavingsactie en de datum waarop de handhavingsactie is afgerond. Eveneens wordt vastgelegd of aanpassing van de vergunning Wet milieubeheer en/of het rampbestrijdingsplan noodzakelijk is en het moment waarop dit gereed is.

5.4 Melden zware ongevallen EC

Het BRZO'99 is opgesteld ter uitvoering van de Seveso-II-richtlijn van de EU. Uit deze Europese richtlijn volgt eveneens de verplichting van lidstaten om zware ongevallen of bijna-ongevallen die zich op hun grondgebied hebben voorgedaan direct te melden aan de Europese Commissie (MARS: Major Accident Reporting System).

Een MARS-melding wordt (meestal) opgesteld door de Arbeidsinspectie. De MARS-melding wordt door de Arbeidsinspectie doorgestuurd naar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het short of long report wordt door dit ministerie aan de Europese Unie gestuurd. Naast de MARS-meldingsplichtige ongevallen worden door de Arbeidsinspectie alle ongevallen die zij in onderzoek neemt, gemeld aan de Ongevallenraad. De inspecteurs van de Brandweer en het bevoegd gezag Wm melden relevante ongevallen en bijna-ongevallen aan de Arbeidsinspectie. De relevantie van (bijna-)incidenten wordt bepaald aan de hand van de criteria uit bijlage 6 van de Seveso-richtlijn. Indien van toepassing wordt dit conform de 'Procedure melden zware ongevallen EC' uitgevoerd (onderdeel Werkwijzer).

Bijlage 1 Begrippenlijst

Bevoegd gezag Wm

bevoegd gezag in het kader van de Wet milieubeheer (gemeente of provincie).

BRZO-coördinator

Medewerker bij het bevoegd gezag Wm die verantwoordelijk is voor het adequaat uitvoeren van de samenwerkingsprocessen van de inspectiepartners en voor het eenduidig reageren van de overheid naar bedrijven en burgers (één-loket).

Close-out

Afsluitend overleg aan het einde van de inspectie waarin het inspectieteam aan het bedrijf verslag doet van de uitgevoerde inspectie. Hierbij komen op zijn minst mogelijke handhavingzaken aan de orde.

Initiële inspectie

De eerste inspectie in een vijfjarencyclus bij een BRZO-bedrijf. Deze wordt uitgevoerd door de toezichthouders in het kader van het BRZO'99.

Inspectieagenda

Een uittreksel uit het inspectieplan waarmee met het bedrijf wordt gecommuniceerd over de relevante informatie aangaande de op handen zijnde inspectie.

Inspectieplan

Een ambtelijk op te stellen plan waarin een bepaalde inspectie is beschreven. Het plan wordt opgesteld mede op basis van het meerjareninspectieplan (MIP), samen met eventueel overige relevante actuele informatie die beschikbaar is. Het plan bevat informatie betreffende taken en rollen van inspecteurs in het inspectieteam, de data van de inspectie, de inhoud van de inspectie, de

vanuit het bedrijf bij de inspectie betrokken functionarissen, de relevante bedrijfsdocumentatie en het tijdspad tot en met het opleveren van het inspectierapport.

Inspectieteam

Het team van inspecteurs, afkomstig uit de bevoegde gezagen zoals genoemd in het kader van het BRZO'99, dat de inspectie uitvoert.

Jaarprogramma

Programma waarin de in dat jaar uit te voeren inspecties in de tijd zijn gepland en zijn toegewezen aan inspecteurs.

Landelijk RegieTeam BRZO (LAT-BRZO)

Landelijk platform dat tot taak heeft de samenwerking tussen de uitvoerende overheden te bevorderen (ondergebracht bij Infomil Senter Novem). Voor meer informatie zie www.brzo99.nl.

Maatlat

De maatlat bestaat uit de criteria voor de kwaliteit van inspectieteams en van organisaties waaraan tenminste voldaan moet zijn om de BRZO-taken adequaat te kunnen uitvoeren.

Major Accident Reporting System (MARS)

Systeem van de Europese Commissie en in beheer bij het Joint Research Centre (Ispra, Italië). Hier wordt de ongevals-informatie verzameld die volgens de Seveso-richtlijn door de lidstaten verstrekt moet worden wanneer op hun grondgebied een ramp of zwaar ongeval plaatsvindt.

Meerjareninspectieplan (MIP)

Een ambtelijk op te stellen plan waaruit blijkt hoe de inspecties in het kader van het BRZO'99 voor een bepaald bedrijf gedurende een periode van vijf jaar worden ingericht. Het plan bevat informatie over zowel de inspectiefrequentie als de inhoud van de verschillende inspecties.

Milieurisicoanalyse (MRA)

Een methode om de risico's te berekenen, die activiteiten van een inrichting voor het milieu kunnen opleveren.

Nieuwe Inspectie Methodiek (NIM)

Een methode gebaseerd op samenwerking tussen de betreffende organisaties voor uniforme en kwalitatief goede uitvoering van inspecties (incl. voorbereiding en rapportage).

Preventiebeleid Zware Ongevallen (PBZO)

Het beleid dat op basis van het BRZO'99 moet worden gevoerd en dat ten dienste staat van het voorkómen van zware ongevallen en van de beperking van de gevolgen daarvan.

PBZO-inrichting

De inrichting die gevaarlijke stoffen opslaat, zodanig naar aard en hoeveelheid dat wel de in het BRZO genoemde ondergrens wordt overschreden, maar niet de in het BRZO genoemde bovengrens (voor één of meer genoemde gevaarlijke stoffen).

Rampbestrijdingsplan

Een plan voor een VR-plichtige inrichting (soms ook een PBZO-inrichting), vastgesteld door de burgemeester. Dit plan bevat het geheel van te treffen maatregelen in geval van een ramp of een zwaar ongeval.

Veiligheidsbeheerssysteem (VBS)

Het onderdeel van het veiligheidsmanagementsysteem dat dient ter uitvoering van en ter vaststelling van het PBZO.

Veiligheidsmanagementsysteem (VMS)

Het veiligheidsmanagementsysteem wordt gevormd door het Preventiebeleid Zware Ongevallen (PBZO) en het ter uitvoering en ter vaststelling van dit beleid opgestelde en geïmplementeerde Veiligheidsbeheerssysteem.

Vervolginspectie

Een inspectie (uitgevoerd door de bevoegde toezicht-houders in het kader van het BRZO'99) die volgt op een initiële inspectie bij een BRZO-bedrijf. Het aantal vervolginspecties binnen een periode van vijf jaar en de inhoud ervan worden onder andere bepaald door de resultaten van de eraan voorafgaande initiële inspectie.

VR-inrichting

De inrichting die gevaarlijke stoffen opslaat, zodanig naar aard en hoeveelheid dat de in het BRZO genoemde bovengrens (voor één of meer genoemde gevaarlijke stoffen) wordt overschreden.

Bijlage 2 Overzicht BRZO-inrichtingen

Deze bijlage bevat de binnen de BRZO-regio West gevestigde BRZO-plichtige bedrijven en het daarvoor geldend bevoegd gezag Wm. Omdat niet alle bevoegde gezagen zelf de BRZO- werkzaamheden uitvoeren, is in de tweede kolom aangegeven door welke instantie (milieudienst) de taken worden uitgevoerd:

RR= DCMR Milieudienst Rijnmond ; MZ = Milieudienst Zuid-Holland Zuid ; ZH = Provincie Zuid-Holland ; NH = Provincie Noord-Holland ; LS = Landelijk Steunpunt BRZO; OV = Overig (gemeente zelf of ander samenwerkingsverband, zie ook bijlage 4).

Overzicht BRZO-inrichtingen					
		Bevoegd gezag Wm	Naam inrichting	Vestigingsplaats	BRZO-Status
1	RR	Gem. Albrandswaard	Unitor B.V.	Albrandswaard	PBZO
2	LS	Gem. Alphen a/d Rijn	VOS	Alphen a/d Rijn	PBZO
3	OV	Gemeente Amsterdam	Air Products B.V.	Amsterdam	PBZO
4	OV	Gemeente Amsterdam	Amsterdam Port Services B.V.	Amsterdam	PBZO
5	OV	Gemeente Amsterdam	Noord Europees Wijnopslag Bedrijf B.V.	Amsterdam	PBZO
6	OV	Gemeente Amsterdam	Rotie B.V. (i.o)	Amsterdam	PBZO
7	OV	Gemeente Amsterdam	Sigma Kalon Deco Nederland B.V.	Amsterdam	PBZO
8	OV	Gemeente Amsterdam	Vopak Terminal Amsterdam B.V.	Amsterdam	VR
9	OV	Gemeente Den Helder	Gulf Oil Nederland B.V.	Den Helder	PBZO
10	MZ	Gemeente Dordrecht	Trans Terminal Dordrecht B.V.	Dordrecht	PBZO
11	MZ	Gemeente Dordrecht	Ethyl Europe S.P.R.L.	Dordrecht	VR
12	MZ	Gemeente Dordrecht	Haan Oil Storage	Dordrecht	VR
13	MZ	Gem. Giessenlanden	Illbruck Sealant Systems	Arkel	PBZO
14	MZ	Gemeente Gorinchem	SMD Olie B.V.	Gorinchem	PBZO
15	NH	Gemeente Heiloo	Zoon Heiloo B.V. Gashandel	Heiloo	PBZO
16	LS	Gemeente Katwijk	Katwijk Chemie	Katwijk	PBZO
17	MZ	Gemeente Liesveld	Den Hartog B.V.	Groot-Ammers	PBZO
18	LS	Gemeente Middelharnis	Taale Gas	Middelharnis	PBZO
19	MZ	Gem. Oud-Beijerland	Koni B.V	Oud-Beijerland	PBZO
20	MZ	Gemeente Papendrecht	Stork Fokker AESP B.V.	Papendrecht	VR
21	RR	Gemeente Rotterdam	Exel Rotterdam	Botlek-Rotterdam	PBZO
22	RR	Gemeente Rotterdam	Ferro Holland B.V.	Rotterdam	PBZO
23	RR	Gemeente Rotterdam	Vabix Holding B.V.	Rotterdam	PBZO
24	RR	Gemeente Rotterdam	Vopak Logistic services OSV B.V.	Vondelingenplaat-Rt	PBZO
25	RR	Gemeente Rotterdam	Berser	Rotterdam	VR
26	RR	Gemeente Rotterdam	Bertschi B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
27	RR	Gemeente Rotterdam	Brenntag Nederland B.V. (i.o)	Botlek-Rotterdam	VR
28	RR	Gemeente Rotterdam	C. Steinweg Handelsveem B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
29	RR	Gemeente Rotterdam	Chemtrade Storage Ned B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
30	RR	Gemeente Rotterdam	Datema Hellmann Worldwide Logistics B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
31	RR	Gemeente Rotterdam	Koole Tankstorage Pernis B.V.	Pernis-Rotterdam	VR
32	RR	Gemeente Rotterdam	Sargeant Terminals B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
33	RR	Gemeente Rotterdam	Service Terminal Rotterdam	Botlek-Rotterdam	VR
34	RR	Gemeente Rotterdam	Store-Ship B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
35	RR	Gemeente Schiedam	NSP Storage	Schiedam	PBZO
36	RR	Gemeente Spijkenisse	Hoek Loos B.V. (Spijkenisse)	Spijkenisse	PBZO
37	RR	Gemeente Spijkenisse	Nijman/Zeetank b.v.	Spijkenisse	PBZO
38	RR	Gemeente Spijkenisse	Baris Beheer B.V.	Spijkenisse	VR
39	RR	Gemeente Spijkenisse	De Rijke Northern Europe B.V.	Spijkenisse	VR

		Bevoegd gezag Wm	Naam inrichting	Vestigingsplaats	BRZO-status
40	OV	Gemeente Texel	Primagaz Nederland B.V. (Texel)	Den Burg	PBZO
41	RR	Gemeente Vlaardingen	Hempel (the netherlands) B.V.	Vlaardingen	PBZO
42	RR	Gemeente Vlaardingen	Praxair B.V.	Vlaardingen	PBZO
43	RR	Gemeente Vlaardingen	Holtima-Nesotra Logistics B.V.	Vlaardingen	VR
44	OV	Gem. Waddinxveen	De Hoog Logistiek B.V.	Waddinxveen	PBZO ⁵
45	OV	Gem. Waddinxveen	VIS Waddinxveen B.V.	Waddinxveen	PBZO
46	OV	Gem. Waddinxveen	Sigma Kalon B.V.	Waddinxveen	PBZO ⁵
47	OV	Gem. Ouderkerk	Dekker Tankopslag B.V.	Ouderkerk	VR
48	OV	Gemeente Zaanstad	Eurofill B.V.	Zaandam	PBZO
49	OV	Gemeente Zijpe	Energieonderzoek Centrum Nederland	Petten	PBZO
50	MZ	Gemeente Zwijndrecht	Chemproha Chemiepartner B.V.	Zwijndrecht	PBZO
51	MZ	Gemeente Zwijndrecht	Quaron B.V.	Zwijndrecht	VR
52	NH	Provincie NH	Amsterdam Fertilizers B.V.	Amsterdam	PBZO
53	NH	Provincie NH	N.V. Nederlandse Gasunie	Heemskerk/Beverwijk	PBZO
54	NH	Provincie NH	N.V. Nederlandse Gasunie	Anna Paulowna	PBZO
55	NH	Provincie NH	Nuon Power Generation	Velsen	PBZO
56	NH	Provincie NH	Quest International Nederland B.V.	Naarden	PBZO
57	NH	Provincie NH	Solvay Pharmaceuticals Weesp	Weesp	PBZO
58	NH	Provincie NH	Aircraft Fuel Supply B.V.	Luchthaven Schiphol	VR
59	NH	Provincie NH	Albemarle Catalysts Company B.V.	Amsterdam	VR
60	NH	Provincie NH	BP Amsterdam Terminal	Amsterdam	VR
61	NH	Provincie NH	Chemtura Corp	Amsterdam	VR
62	NH	Provincie NH	Cindu B.V.	Uithoorn	VR
63	NH	Provincie NH	Corus Staal B.V.	Velsen-Noord	VR
64	NH	Provincie NH	DSM Agro B.V.	Velsen-Noord	VR
65	NH	Provincie NH	Europoint Terminals Netherlands B.V.	Amsterdam	VR
66	NH	Provincie NH	Harvest Biofuels B.V. (i.o.)	Amsterdam	VR
67	NH	Provincie NH	Hoek Loos B.V.	Velsen-Noord	VR
68	NH	Provincie NH	Kaneb Terminals B.V.	Amsterdam	VR
69	NH	Provincie NH	N.V. Nederlandse Gasunie	Middenmeer	VR
70	NH	Provincie NH	Nuon Power Generation	Amsterdam	VR
71	NH	Provincie NH	Oiltanking Amsterdam B.V.	Amsterdam	VR
72	NH	Provincie NH	Schiphol Nederland B.V.	Hoofddorp	VR
73	NH	Provincie NH	Sonneborn Refined Products	Amsterdam	VR
74	NH	Provincie NH	Vopak Terminal Europoort B.V. (i.o)	Amsterdam	VR
75	RR	Provincie ZH	Air Liquide	Botlek-Rotterdam	PBZO
76	RR	Provincie ZH	Air Products Nederland (Pernis)	Vondelingenplaat-Rt	PBZO
77	RR	Provincie ZH	Archer Daniel Midland Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	PBZO
78	RR	Provincie ZH	Argos Terminal B.V. (i.o.)	Vondelingenplaat-Rt	PBZO
79	RR	Provincie ZH	Biopetrol Rotterdam B.V.	Botlek-Rotterdam	PBZO
80	RR	Provincie ZH	De Rijke Europoort	Europoort-Rotterdam	PBZO
81	RR	Provincie ZH	Eastman Chemical Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	PBZO
82	RR	Provincie ZH	ExxonMobil Chemical Holland LCC (RPP)	Botlek-Rotterdam	PBZO
83	RR	Provincie ZH	Hoek Loos B.V. (Botlek)	Botlek-Rotterdam	PBZO
84	RR	Provincie ZH	NEM, Schiedamsedijk	Vlaardingen	PBZO
85	RR	Provincie ZH	NEM, Wilhelminahaven	Vlaardingen	PBZO
86	RR	Provincie ZH	NU3	Vlaardingen	PBZO
87	RR	Provincie ZH	Sita Reenergy B.V.	Europoort-Rotterdam	PBZO
88	RR	Provincie ZH	Vecom B.V.	Maassluis	PBZO
89	RR	Provincie ZH	Wetro Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	PBZO
90	RR	Provincie ZH	Air Products Nederland B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
91	RR	Provincie ZH	Akzo Nobel Base Chemicals B.V., Botlek	Botlek-Rotterdam	VR
92	RR	Provincie ZH	Akzo Nobel Base Chemicals B.V., Europoort	Europoort-Rotterdam	VR
93	RR	Provincie ZH	AVR-Industrial Waste	Botlek-Rotterdam	VR
94	RR	Provincie ZH	Cabot B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
95	RR	Provincie ZH	Caldic Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
96	RR	Provincie ZH	Cerexagri B.V. / ARKEMA Rotterdam B.V.	Vondelingenplaat-Rt	VR
97	RR	Provincie ZH	Cytec Manufacturing B.V.	Botlek-Rotterdam	VR

		Bevoegd gezag Wm	Naam inrichting	Vestigingsplaats	BRZO-status
98	RR	Provincie ZH	DOMO Polypropylene B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
99	RR	Provincie ZH	DSM Coating Resins Nederland B.V.	Rt-Hoek v. Holland	VR
100	RR	Provincie ZH	DSM Special Products B.V., Rotterdam	Botlek-Rotterdam	VR
101	RR	Provincie ZH	ESSO Nederland B.V. Raffinaderij Rotterdam	Botlek-Rotterdam	VR
102	RR	Provincie ZH	Euro Tank Terminal B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
103	RR	Provincie ZH	ExxonMobil Chemical Holland B.V. (RAP)	Botlek-Rotterdam	VR
104	RR	Provincie ZH	ExxonMobil Chemical Holland LCC (ROP)	Europoort-Rotterdam	VR
105	RR	Provincie ZH	Ferro Holland B.V.	Rotterdam	VR
106	RR	Provincie ZH	Hexion Specialty Chemicals Botlek	Botlek-Rotterdam	VR
107	RR	Provincie ZH	Gate Terminal (io)	Maasvlakte-Rotterdam	VR
108	RR	Provincie ZH	Hexion Specialty Chemicals Pernis	Pernis-Rotterdam	VR
109	RR	Provincie ZH	Huntsman Holland B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
110	RR	Provincie ZH	Kemira Chemicals B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
111	RR	Provincie ZH	Kuwait Petroleum Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
112	RR	Provincie ZH	LBC Rotterdam B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
113	RR	Provincie ZH	Liongas Lng Terminal (i.o)	Europoort-Rotterdam	VR
114	RR	Provincie ZH	Lyondell Chemie Nederland B.V. (Botlek)	Botlek-Rotterdam	VR
115	RR	Provincie ZH	Lyondell Chemie Nederland B.V. (Europoort)	Europoort-Rotterdam	VR
116	RR	Provincie ZH	Lyondell Chemie Nederland B.V. (Maasvlakte)	Maasvlakte-Rotterdam	VR
117	RR	Provincie ZH	Maasvlakte Olie Terminal	Maasvlakte-Rotterdam	VR
118	RR	Provincie ZH	Maatschap Europoort Terminal	Maasvlakte-Rotterdam	VR
119	RR	Provincie ZH	Micro Chemie B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
120	RR	Provincie ZH	N.V. Afvalverwerking Rijnmond	Botlek-Rotterdam	VR
121	RR	Provincie ZH	N.V. Nederlandse Gasunie	Maasvlakte-Rotterdam	VR
122	RR	Provincie ZH	Nederlandsche Benzol Mij. B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
123	RR	Provincie ZH	Netherlands Refining Company B.V. (E-poort)	Europoort-Rotterdam	VR
124	RR	Provincie ZH	Netherlands Refining Company B.V. (Pernis)	Pernis-Rotterdam	VR
125	RR	Provincie ZH	Nufarm B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
126	RR	Provincie ZH	Odfjell Terminals (Rotterdam) B.V. (OTR)	Botlek-Rotterdam	VR
127	RR	Provincie ZH	Organik Kimya (io)	Botlek-Rotterdam	VR
128	RR	Provincie ZH	Quest International Nederland B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
129	RR	Provincie ZH	Shell Nederland Chemie B.V.	Pernis-Rotterdam	VR
130	RR	Provincie ZH	Shell Nederland Raffinaderij B.V. (Europoort)	Europoort-Rotterdam	VR
131	RR	Provincie ZH	Shell Nederland Raffinaderij B.V. (Pernis)	Pernis-Rotterdam	VR
132	RR	Provincie ZH	Shin Etsu PVC B.V. locatie Pernis	Pernis-Rotterdam	VR
133	RR	Provincie ZH	Shin-Etsu PVC B.V. locatie Botlek	Botlek-Rotterdam	VR
134	RR	Provincie ZH	TEAM Terminal B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
135	RR	Provincie ZH	Tronox Pigments (Holland) B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
136	RR	Provincie ZH	Veembedrijf De Rijke B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
137	RR	Provincie ZH	Vopak Logistic Services Pernis B.V.	Pernis-Rotterdam	VR
138	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Botlek B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
139	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Botlek Noord B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
140	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Chemiehaven B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
141	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Europoort B.V.	Europoort-Rotterdam	VR
142	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Laurens Haven B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
143	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal TTR B.V.	Botlek-Rotterdam	VR
144	RR	Provincie ZH	Vopak Terminal Vlaardingen B.V.	Vlaardingen	VR
145	RR	Provincie ZH	Abengoa Bioenergy Netherlands B.V. (i.o.)	Europoort-Rotterdam	VR
146	RR	Provincie ZH	Rubis Terminal B.V. (i.o)	Botlek-Rotterdam	VR
147	ZH	Provincie ZH	Draka Interfoam	Hillegom	PBZO
148	ZH	Provincie ZH	DSM Delft	Delft	PBZO
149	ZH	Provincie ZH	Heineken	Zoeterwoude	PBZO
150	ZH	Provincie ZH	Akzo Nobel	Sassenheim	VR
151	ZH	Provincie ZH	DuPont	Dordrecht	VR
152	ZH	Provincie ZH	Unimills	Zwijndrecht	PBZO
154	ZH	Provincie ZH	Hercules	Zwijndrecht	VR
154	ZH	Provincie ZH	Vopak	Dordrecht	VR

 BRZO status wordt (her)beoordeeld

Bijlage 3 Taakverdeling overheden bij uitvoering BRZO'99

Taakverdeling overheden bij uitvoering BRZO'99			
Kader	Betrokken organisatie	Invalshoek	Primaire taak
Wet Milieubeheer	Gedeputeerde staten van de provincia of collega van burgemeesters en wethouders	Externe veiligheid en milieu	Toezicht op naleving BRZO-verplichtingen (milieu en externe veiligheid binnen en buiten de inrichting) van de drijver van de inrichting Coördinatie van de overheidsinspanningen en één-loket voor burgers en bedrijven
Arbeidsomstandigheden	Arbeidsinspectie	Arbeidsveiligheid	Toezicht op naleving BRZO-verplichtingen (arbeidsveiligheid binnen de inrichting) van de werkgever en de werknemers Onderzoek naar zware ongevallen met gevaarlijke stoffen in BRZO-inrichtingen
Rampenbestrijding			Overeenstemming met bevoegd gezag Wm t.a.v. specifieke handelingen
	Regionale Brandweer/ veiligheidsregio	Rampenbestrijding	Toezicht op naleving BRZO-verplichtingen (rampenbestrijding) van de drijver van de inrichting Overeenstemming met bevoegd gezag Wm t.a.v. specifieke handelingen
	Burgemeester	Rampenbestrijding	Vaststellen van de rampbestrijdingsplannen
	College van burgemeester en wethouders	Rampenbestrijding	Overeenstemming met bevoegd gezag Wm t.a.v. specifieke handelingen Aanwijzing bedrijfsbrandweer Vorbereiding op rampen
			Toezicht op naleving verplichtingen uit Brandweerwet (aanwijzing bedrijfsbrandweer) en Wet rampen en zware ongevallen (informatieverstrekking door bedrijf)
	Rampenbestrijding	(Integrale) risico's binnen de gemeente	Risico-communicatie
Wet verontreiniging oppervlaktewateren	Waterkwaliteitsbeheerder ⁶	Oppervlaktewaterkwaliteit	Beoordeling milieurisicoanalyse (MRA) in relatie tot de effecten op het oppervlaktewater (ook als lozing via een rioolwaterzuiveringsinstallatie plaatsvindt)

⁶Geen bevoegd gezag BRZO, maar wettelijk adviseur bevoegd gezag Wm

Bijlage 4 Borging kwaliteit BRZO-taken

In onderstaande tabel is aangegeven op welke wijze de uitvoering van BRZO-taken conform de kwaliteitseisen uit de maatlat is geborgd. Niet alle betrokken organisaties zijn in staat zelf de BRZO-taken uit te voeren conform deze kwaliteitscriteria. Wanneer een organisatie de kwaliteit niet zelf kan borgen, worden de BRZO-taken onder-

gebracht bij andere organisaties of wordt samenwerking gezocht. Bij het opstellen van het inspectieprogramma zijn enkele van de afspraken hierover nog niet definitief. De borging is in deze gevallen met Nee* aangegeven. De kwaliteitscriteria gelden niet als vereiste voor de betrokken waterkwaliteitsbeheerders.

Borging kwaliteit BRZO-taken		
Bevoegd gezag	Borging kwaliteit BRZO-taken	Toelichting
Bevoegd gezag Wm		
• Gemeenten		
Gemeente Amsterdam	Ja	Samenwerking met de provincie Noord-Holland (§3.2).
Gemeente Den Helder	Ja	BRZO-taken zijn ondergebracht bij de provincie Noord-Holland.
Gemeente Heiloo	Ja	
Gemeente Texel	Ja	
Gemeente Zaanstad	Ja	
Gemeente Zijpe	Nee	Gemeente Zijpe is bevoegd gezag Wm voor één BRZO-inrichting. Medio 2007 gaat het bevoegd gezag Wm van deze inrichting van de gemeente Zijpe over naar de provincie Noord-Holland.
Gemeente Dordrecht	Ja	BRZO-taken zijn ondergebracht bij de Milieudienst Zuid-Holland Zuid.
Gemeente Giessenlanden	Ja	
Gemeente Gorinchem	Ja	
Gemeente Liesveld	Ja	
Gemeente Oud-Beijerland	Ja	
Gemeente Papendrecht	Ja	
Gemeente Zwijndrecht	Ja	
Gemeente Alphen a/d Rijn	Ja	
Gemeente Katwijk	Ja	BRZO-taken zijn ondergebracht bij het Landelijk Steunpunt BRZO.
Gemeente Middelharnis	Nee*	
Gemeente Ouderkerk	Nee*	BRZO-taken zijn ondergebracht bij Milieudienst Midden-Holland.
Gemeente Waddinxveen	Nee*	
Gemeente Albrandswaard	Ja	BRZO-taken zijn ondergebracht bij DCMR Milieudienst Rijnmond.
Gemeente Rotterdam	Ja	
Gemeente Schiedam	Ja	
Gemeente Spijkenisse	Ja	
Gemeente Vlaardingen	Ja	

Bevoegd gezag	Borging kwaliteit BRZO-taken	Toelichting
• Provincies		
Provincie Zuid-Holland	Ja	Samenwerkingsverbanden binnen de provincie Zuid-Holland en binnen de BRZO-regio West (§3.2)
Provincie Noord-Holland	Ja	Samenwerkingsverbanden binnen de provincie Noord-Holland en binnen de BRZO-regio West (§3.2)
Milieudiensten		
Milieudienst Zuid-Holland Zuid	Ja	Samenwerkingsverbanden binnen de provincie Zuid-Holland en binnen de BRZO-regio West (§3.2)
DCMR Milieudienst Rijnmond	Ja	Samenwerkingsverbanden binnen de provincie Zuid-Holland en binnen de BRZO-regio West (§3.2)
Milieudienst Midden-Holland	Nee*	Onderzocht worden de samenwerkingsmogelijkheden: - met het Landelijk Steunpunt BRZO of; - met het samenwerkingsverband binnen de provincie Zuid-Holland.
Landelijk opererend		
Landelijke Steunpunt BRZO (LSB)	Ja	-
Brandweer		
Brandweer Amsterdam-Amstelland	Ja	Uitvoering BRZO-taken door Cluster Noord-West Kernregio Amsterdam-Amstelland
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	Ja	BRZO-taken zijn ondergebracht bij de Kernregio Amsterdam-Amstelland
Regionale brandweerorganisatie Gooi en Vechtstreek	Ja	
Hulpverleningsdienst Kennemerland	Ja	
Regionale brandweer Zaanstreek-Waterland	Ja	
Regionale brandweer Hollands-Midden	Ja	
Hulpverleningsregio Haaglanden	Ja	
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Ja	Uitvoering BRZO-taken door Cluster Zuid-West Kernregio Rotterdam-Rijnmond
Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid	Ja	De inspectietaken worden zelfstandig uitgevoerd. Mogelijk dat in de toekomst aansluiting wordt gezocht bij Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.
Arbeidsinspectie		
Directie Major Hazard Control	Ja	-
Waterkwaliteitsbeheer		
Rijkswaterstaat Directie Noord-Holland	n.v.t.	Kwaliteitseisen gelden niet voor Waterkwaliteitsbeheerders
Rijkswaterstaat Directie Zuid-Holland	n.v.t.	
HH van Rijnland	n.v.t.	
HH Amstel, Gooi en Vecht	n.v.t.	
HH Hollands Noorderkwartier	n.v.t.	
HH van Schieland en Krimperwaard	n.v.t.	
HH Delfland	n.v.t.	
Waterschap Hollandse Delta	n.v.t.	
Waterschap Rivierenland	n.v.t.	

Bijlage 5 Samenwerkingsafspraken binnen Zuid-Holland

Samenwerking BRZO 1999 toezicht

Inleiding

Het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO) is de Nederlandse implementatie van het Europese SEVESO II-besluit. Deze regelgeving is van toepassing op bedrijven waar zware ongevallen kunnen ontstaan. Dit zijn ongevallen waarbij gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu kan ontstaan binnen of buiten het bedrijf. Vanwege het specifieke karakter van deze groep bedrijven heeft de overheid een grote verantwoordelijkheid om het toezicht op een zorgvuldige en adequate manier uit te voeren.

In Nederland zijn drie partijen bevoegd voor het BRZO-toezicht. Het zijn de Arbeidsinspectie, de Brandweer en de bevoegde gezagen Wet milieubeheer. In samenwerking moet het toezicht worden georganiseerd. De bevoegde gezagen Wet milieubeheer zijn verantwoordelijke voor de coördinatie van het BRZO-toezicht. Omdat deze deelovereenkomst betrekking heeft op samenwerking tussen de Wet milieubeheer bevoegde gezagen, zal geen aandacht worden gegeven aan samenwerking met c.q. tussen de Arbeidsinspectie en de Brandweer.

In de provincie Zuid-Holland, het nieuwe te vormen samenwerkingsgebied, zijn ongeveer 100 BRZO-bedrijven aanwezig. Dit is ongeveer 1/3 van het totale aantal BRZO-bedrijven in Nederland.

Evaluatie toezicht BRZO

Uit een landelijke evaluatie van het BRZO-toezicht in 2003 en 2004 is vastgesteld, dat verschillende gemeenten en provincies over onvoldoende kennis en capaciteit beschikken om een goed en betrouwbaar veiligheidstoezicht bij BRZO-bedrijven uit te voeren. Het ontbrak aan een kwaliteitscriterium voor BRZO-toezichthouders en -organisaties, waaraan ten minste voldaan moet zijn om het BRZO-toezicht adequaat te kunnen uitvoeren. Om hierin verbetering aan te brengen is een landelijk verbeterprogramma (BeteRZO) gestart. In dit programma zijn naast nieuwe en verbeterde toezichtinstrumenten ook kwaliteitseisen opgesteld voor BRZO-toezichthouders en de organisaties waar zij werkzaam zijn. Partijen zijn middels een brief van de staatssecretaris van het Ministerie van VROM zeer dringend gevraagd aan de nieuwe kwaliteitseisen te gaan voldoen.

Overigens wordt opgemerkt, dat er grote verschillen zijn geconstateerd in de kwaliteit van het overheidstoezicht voor BRZO-bedrijven. Zo scoorde het BRZO-toezicht in veel gevallen significant beter wanneer een provincie, gemeente of samenwerkingsverband een groot aantal BRZO-bedrijven behandelen.

Aanleiding en uitwerking samenwerking

De samenwerkende partijen zijn van mening, dat zij een bijzondere verantwoordelijkheid hebben om het BRZO-toezicht op een zorgvuldige en adequate wijze te organiseren. Burgers moeten de overheid hierop kunnen vertrouwen én kunnen aanspreken. Daarnaast is gebleken dat het BRZO-toezicht verbeterd moet worden. Partijen zijn van mening dat dit het beste kan plaatsvinden door samen te werken. Hierdoor ontstaat een groep met voldoende omvang (formatie) van medewerkers die voldoende opleiding, kennis en ervaring bezitten. Door deze groep hoog opgeleide toezichthouders in een programmaorganisatie te plaatsen, ontstaat een voldoende grote organisatie om de benodigde kennis en ervaring te borgen en verder te ontwikkelen.

Om deze samenwerking vorm te geven zijn onderstaande afspraken op hoofdlijnen gemaakt. Deels moeten deze afspraken nog nader worden ingevuld, deels vindt invulling plaats in het Inspectieprogramma.

Het Inspectieprogramma is een verplichting uit het BRZO voor overheden. Het document moet bestuurlijk worden vastgesteld in afstemming met de andere BRZO-toezichthouders te weten de Brandweer en de Arbeidsinspectie. Hierin worden beleidsmatige uitgangspunten geformuleerd om op ambtelijk niveau te komen tot kaders om het BRZO-toezicht uit te voeren. Belangrijke onderdelen zijn hoe samen te werken tussen de BRZO-toezichthouders en onderwerpen zoals planning en afstemming.

De samenwerkende Wet milieubeheer bevoegde gezagen nemen hun verantwoordelijkheid om te komen tot een adequaat BRZO-toezicht.

Onderstaande afspraken moeten daarom worden gezien als afspraken voor de Wet milieubeheer toezichthouders, die aanvullend zijn op de afspraken vermeld in het Inspectieprogramma. Daarmee nemen de Wm bevoegde gezagen eigen aanvullende verantwoordelijkheid voor toezicht bij de groep belangrijke bedrijven.

Hoofdlijnen samenwerking BRZO-toezicht

De vertegenwoordigers van de provincie Zuid-Holland, de DCMR Milieudienst Rijnmond en de Milieudienst Zuid-Holland Zuid komen, als uitvloeisel van de Samenwerkings-overeenkomst tussen genoemde organisaties, het volgende overeen:

Algemeen

De drie genoemde organisaties werken samen bij de uitvoering van het BRZO. Het doel van de samenwerking is een brede borging van het vereiste kwaliteitsniveau door binnen de samenwerkingsopzet te voldoen aan de nieuwe kwaliteitseisen van het BRZO (ook wel 'de Maatlat' genoemd). Daarnaast wordt voldaan aan de wens binnen het BeteRZO-traject om de inspectie-programmering op te schalen naar een voor alle partijen acceptabele omvang.

Werkwijze

De drie organisaties stellen een gezamenlijk bestuurlijk Inspectieprogramma op, waarin zij omschrijven hoe zij aan de nieuw geformuleerde kwaliteitseisen voor BRZO-toezicht zullen voldoen. Dit impliceert een gezamenlijk opleidingsbeleid. Onderdeel van het bestuurlijk inspectieprogramma is verder het streven te komen tot een gezamenlijk handhavingsbeleid.

De drie organisaties organiseren een pool van gekwalificeerde medewerkers (VMS- inspecteurs) die de BRZO-audits namens het Wm bevoegd gezag uitvoeren in het werkgebied van betrokken organisaties. Er is sprake van een samenwerking in een programmaorganisatie.

Uitgangspunten voor de pool van medewerkers:

- De inzet van de medewerkers vindt plaats met gesloten beurzen, ook al kan de pool met zich meebrengen dat de ene organisatie verhoudingsgewijs wat meer inspecties uitvoert dan op basis van het bedrijvenbestand strikt noodzakelijk is; basis voor het beschikbaar stellen van menskracht is de hoeveelheid uren die nodig is op basis van het Toezichtsmodel.
- In ieder inspectieteam dient in ieder geval een 'lokale' Wm-inspecteur (in principe een VMS-inspecteur) deel te nemen;

- Op persoonsniveau worden minimaal vijf à zes inspecties per persoon uitgevoerd; dit kan er toe leiden dat een of meerdere organisaties meer menskracht leveren dan op basis van het Toezichtmodel noodzakelijk is;
- De verantwoording voor de uitvoering blijft binnen de lijnverantwoordelijkheid van de eigen organisatie bestaan, waarbij de bestaande loketten voor de bestuurlijke afhandeling in tact blijven.
- De pool start met de daadwerkelijke uitvoering van inspecties vanaf 1 juli 2007.

Structuur

De drie organisaties stellen met ingang van 1 januari 2007 een gezamenlijke werkgroep van BRZO-coördinatoren in.

- De werkgroep is verantwoordelijk voor de planning van de BRZO-audits. De controle op de voortgang vindt eveneens plaats binnen deze werkgroep. Zij krijgt binnen de gestelde kaders de beschikking over de inzet van een pool aan medewerkers.
- De werkgroep vormt de bestaande structuren voor samenwerking met de overige BRZO-partners (Arbeidsinspectie, Brandweer en Waterkwaliteitsbeheerders) om naar een nieuwe structuur voor operationele uitvoering.
- De werkgroep bepaalt in gezamenlijkheid wie de organisaties vertegenwoordigt richting landelijke overlegplatforms. Gezien de omvang van het bedrijvenbestand wordt gestreefd naar optimalisatie van de invloed op landelijke besluitvormingstrajecten. De werkgroep draagt zorg voor de verspreiding van informatie en kennis.
- De werkgroep is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een gezamenlijk opleidingsbeleid. De kosten voor opleidingen worden naar rato over de drie organisaties verdeeld.
- De werkgroep komt maximaal zesmaal per jaar bijeen.

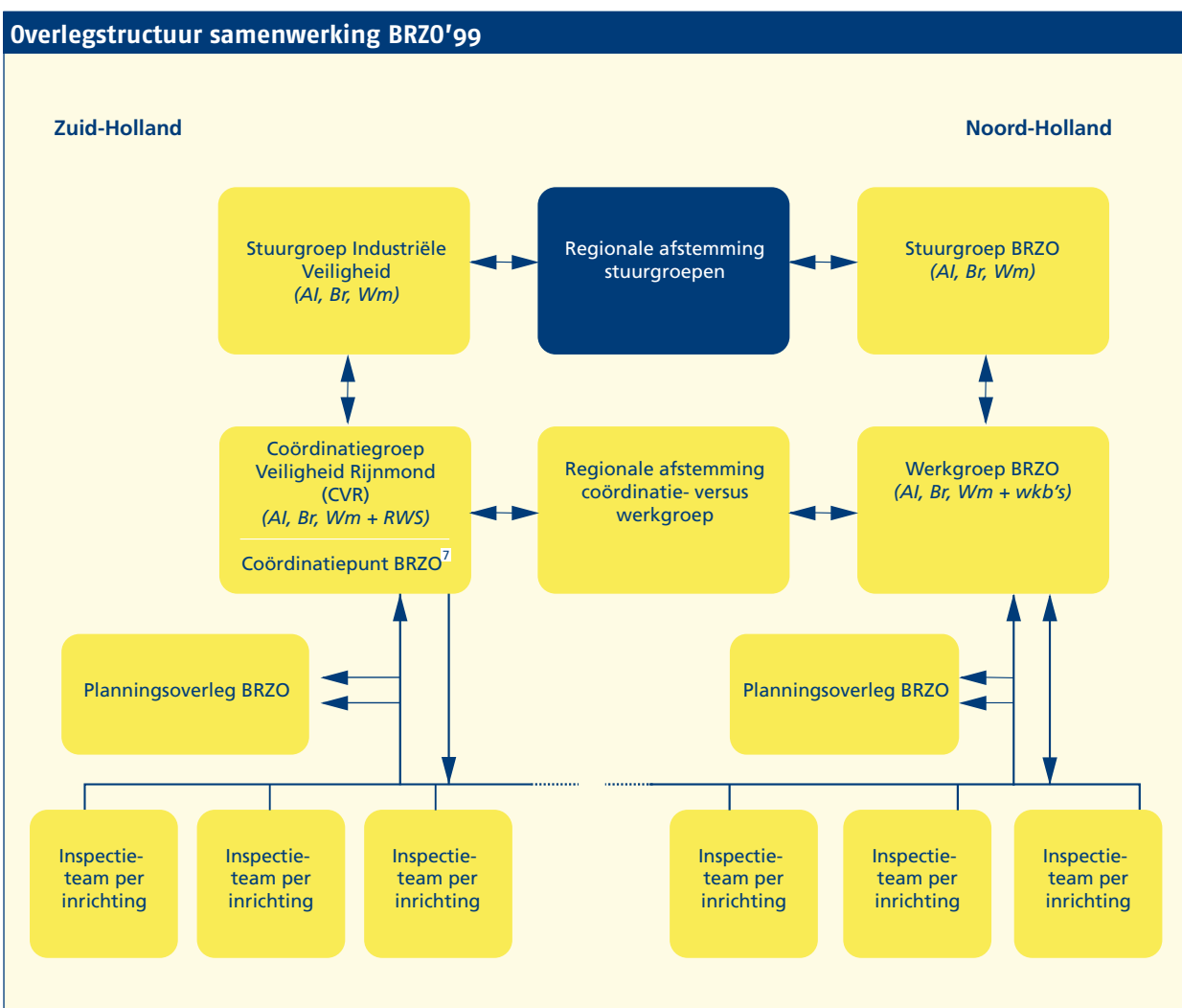
Naast de werkgroep wordt in het eerste kwartaal van 2007 een gezamenlijke stuurgroep opgericht. De stuurgroep bestaat uit vertegenwoordigers op managementniveau van de drie ondertekenende organisaties, aangevuld met vertegenwoordigers van de overige BRZO-partners. Ook hiervoor wordt een nieuwe structuur opgezet.

- De stuurgroep bepaalt het te voeren beleid met betrekking tot de samenwerking.
- De stuurgroep richt zich bovendien op de verdere uniformering van de werkwijzen.
- De stuurgroep komt maximaal tweemaal per jaar bijeen.

Evaluatie

De samenwerking in zijn algemeenheid en inzet van menskracht in de pool in het bijzonder wordt gemonitord en begin 2008 geëvalueerd. De evaluatie kan leiden tot bijstelling van de uitgangspunten.

Bijlage 6 Overlegstructuur samenwerking BRZO'99

⁷Coördinatiepunt BRZO: verzorgt namens de Coördinatiegroep de planning, de voortgangscontrole en de ambtelijke procedurele afhandeling van BRZO-trajecten.

Bijlage 7 Nalevingsstrategieën Wm

Nalevingsstrategieën Wm		
Vastgesteld door	Geldt voor handhaving van	Naam
Provincie Zuid-Holland	Provinciale inrichtingen	'Nota handhaving 2005-2008' (d.d. 23 nov. 2004)
Provincie Noord-Holland	Provinciale inrichtingen	"Glashelder en Glashard" 'Nalevingstrategie handhaving Provincie Noord-Holland 2007-2010' (d.d. 19 dec. 2006).
Regio Zuid-Holland Zuid	Gemeentelijke inrichtingen	'Nalevingstrategie' regio Zuid-Holland Zuid (d.d. 30 nov. 2004)
Milieudienst Midden-Holland	Gemeentelijke inrichtingen	'Handhavingsplan (versie 1.5)' (d.d. augustus 2004)
DCMR Milieudienst Rijnmond	Provinciale en gemeentelijke inrichtingen	'Nota Handhaving DCMR 2005 e.v.' (d.d. oktober 2004) (waarin opgenomen de 'Nota Handhaving 2005-2008' d.d. 23 nov. 2004)
Gemeente Amsterdam	Gemeentelijke inrichtingen	'Beleidsnotitie milieuhandhaving 2001' (d.d. oktober 2001)
Gemeente Texel	Gemeentelijke inrichtingen	'Integrale Handhaving 2005 Beleidsuitgangspunten' (d.d. 28-06-2005)
Gemeente Heiloo	Gemeentelijke inrichtingen	'Handhaving omgevingsrecht en aangehaakte handhavingstaken APV en Grondbedrijf, Jaarplan 2007 (d.d. 7 nov. 2006)
Gemeente Den Helder	Gemeentelijke inrichtingen	'Meer (dan) handhaving. Programmatisch handhavingsbeleid 2006-2009' (d.d. 2 mrt. 2006)
Gemeente Zaanstad	Gemeentelijke inrichtingen	'Professioneel handhaven in Zaanstad' (d.d. maart 2004)

Bijlage 8 Samenvatting handhavingsbeleid Arbeidsinspectie

In de Nota Handhavingsbeleid BRZO 1999 is vastgelegd hoe de Arbeidsinspectie directie Major Hazard Control (MHC) zorgt, door toezicht en handhaving, voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving en de uitvoering van het beleid dat betrekking heeft op de interne veiligheid. Vele onderwerpen betreffen echter niet alleen zaken die voor de AI van belang zijn, maar raken tevens het toezichts- en handhavingsgebied van de andere betrokken organisaties. Uitgangspunt van de BRZO-regelgeving is: iedere organisatie heeft en behoudt de eigen verantwoordelijkheid m.b.t. de toezichts- en handhavingstaak, overlegt met en/of informeert de anderen over alle (BRZO)-activiteiten, zodat de acties in de richting van het bedrijf altijd afgestemd zijn.

Het overgrote deel van de overtredingen van artikelen in de Arbowet zijn onder het sanctioneringssysteem van bestuurlijke boete gebracht. Een aantal artikelen is echter onder het strafrechtelijke sanctioneringssysteem blijven vallen, waaronder artikel 6 Arbowet. Onder dit artikel is het Besluit Risico's Zware Ongevallen 99 (BRZO'99) geplaatst.

Het niet naleven van het bepaalde bij of krachtens dat artikel is dus een overtreding (of een misdrijf). Een en ander betekent dat in bedrijven die onder de werkingssfeer van het BRZO '99 vallen geen

bestuurlijke boetes gegeven kunnen worden wanneer het overtredegen betreft ten gevolge waarvan zware ongevallen met gevaarlijke stoffen zouden kunnen optreden.

Dit betekent dat alle zaken die te maken hebben met het beheerssysteem dat het bedrijf onderhoudt ter voorkoming of beperking van zware ongevallen met gevaarlijke stoffen strafrechtelijk worden afgedaan. Te weten een waarschuwing of eis tot naleving, eventueel gevolgd door een proces-verbaal.

Richtlijnen zoals de CPR 20 (toekomend PGS 6) en de Europese "Guidelines on a major accident prevention policy and safety management system, as required by council directive 96/82/EC (Seveso II)" zijn voorschriften en aanbevelingen waarop niet gehandhaafd kan worden. Voor de juiste invulling van het gestelde in de wetgeving kunnen er echter wel waarschuwingen (op concrete voorschriften) of eisen (op niet-concrete voorschriften) gesteld worden, welke gerelateerd zijn aan invulling van deze voorschriften met behulp van voornoemde richtlijnen. Dit is daarom wel handhaafbaar.

Referentie: Nota Handhavingsbeleid BRZO 1999, gepubliceerd in de Staatscourant 31 juli 2003, nr. 1451 pag. 11. Te benaderen via www.arbeidsinspectie.nl ; handhavingsbeleidsnota's.

